

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הנגרי
למעשה
בני היכלא

- ♦ 'אחרי החגים'
- ♦ עיניים חדשות
- ♦ לחטוף טוב בעוה"ז
- ♦ למה להתחדש
- ♦ נשמה שמצאה מנוחה

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

- ♦ התורה הזמנית:
- ♦ ליקוט האותיות - בשביל מה?
- ♦ התחדשות הנפש בתפילה
- ♦ המלכנו את ה': ומה עכשיו?
- ♦ אל תדחוף בכה
- ♦ השגות גדולות לילדים קטנים?
- ♦ 'צניחה' לזמן חורף...
- ♦ הלכות מאה ברכות בכל יום

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

ברוך השם היה לנו חודש תשרי...

ב"ה יום ב' ר"ח תשון תקצ"ה
ברוך עושה חדשות בכל עת, ומי שמשים לב יוכל לראות בכל יום ובכל עת חדשות ונפלאות הבורא ית"ש המחודש בטובו בכל יום ומי שמעשה בראשית, כי כמה נולדים בכל יום, וכמה דברים נפלאים נחשפים בכל יום, קצתם אנו רואים בעינינו, והרבה נעלמים מאתנו, והרבה נעשים בעיירות אחרות, והשי"ת עושה נפלאות גדולות לבדו בכל עת, והכל למען שמו ית' לגלות שמו ואלקותו לכל באי עולם למען שפר שמו בכל הארץ, מה אומר לך בני חביבי ידיד נפשי ולבבי, כל מה שעבר בחודש הזה לפי מיעוט תפיסת דעותיני כי יהיה ר"ה ועשיית ויה"כ וד' ימים שבין יה"כ לטוכות וסוכות והו"ד וש"ע וש"ת והימים שאחריהם כי הוא ירח האיתנים שאיתן חזקת במצוות הרבה, וזהו בכלל ישראל עם קדוש אבל מה שנעשה אצל ב"א בפרט אצלנו בחודש הקדוש והנורא הזה, א"א לשעבר ולבאר, ותראה לדבר הרבה עם מוכ"ז ר' נחמן ז"ל אפשר יספר לך מעט.

כי חסדו גבר עלינו ואמת ה' לעולם, חזקנו לדבר הרבה נפלאות הידושי תורה המוחין נפשיות לנצח, וגם שמחנו ורקדנו הרבה בעוה"ז יותר משאר שנים, וחדת ה' היא מעודיני על אשר זה היום נעשה ה' נפלאות עמו שזכיתי מחדש להקטין תפילה חדשה כאשר תראה בעיניך, כי אני שולחה אליך ע"י מוכ"ז.

ידאו עיניך וייתעורר לבך ותגל נפשך עמוד והתבונן נפלאות ה'. והשי"ת יחזק לבבך וישמח נפשך ותזנה לילך בדרכיו הק' באמת דברי אביך המצפה לישועה בכל עת.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן תניינא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה בורה ח"א	דף הומי כתובות	ימי מוהר"ת
שבת	כו	לה.	רלט	קכט:	קח	סז
א	כז	לח:	רס	קל:	קט	סח
ב	כט	לט:	רמא	קל:	קי	סט
ג	ל	לס:	רמב	קלא:	קיב	ע
ד	א	מ:	רמג	קלא:	קיד	עא
ה	ב	מז:	רמד	קלב:	קיד	עב
ו	ג	מא:	רמה	קלג:	קיד	עג

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא, סימן ס"ה

איפה קונים עיניים?

העולם נברא בכל רגע מחדש, סביבנו מתרחשים נפלאות מרעישות. ורק העיניים שהסתגלו לעיוורון של שגרה אינן מתפעלות. שבת בראשית תעניק לנו מבט שונה על הכל.

ניצב לנגד העיניים, אך המבט מתעכב על כתמים של בוץ בסוליות הנעלים. שמים אדירים פרוסים ממעל, והדעת טרודה בפקק תנועה מזדחל. מרחבים לאין סוף פתוחים סביב, וכסא תפוס בחדר המתנה מוציא מהדעת. הזוטות עושקות מאיתנו את גדלות המוחין. וחמור מכך: את היכולת לממש בידינו מציאות

אחד המזיקים הקשים בתבל הוא תהליך ההתיישנות. דבר מיושן מאבד מחשיבותו, ואם תהליך שכזה פוקד חלילה את החיים עצמם - הרי שזהו מוות. בבראשית מתחיל העולם מחדש. גוללנו את ספר התורה מ"לעיני כל ישראל" ופתחנו שוב "בראשית ברא אלוקים". שום דבר אינו מובן מאליו בפרשת בראשית, גם המרכיבים היסודיים ביותר בטבע, מתגלים כחידוש. השי"ת אומר 'יהי' ואור וחושך נבראים יש מאין. בורא עולם אומר 'יהי' ויבשה מתגלה תחת מים. ויהי - כל דבר נעשה זה עתה. והדבר פלא!

היכן שכן הפלא הזה עד שבת בראשית? הוא היה כאן, רק שאנו שרויים היינו תחת היסח הדעת. כמה התפעלות עלול אדם להפסיד בעקבות היסח הדעת. ועד כמה אומלל הוא ההפסד לכשיתברר מה הסיח כך את דעתו. על פי רוב אלו דאגות ועיניים יגיעים החולפים עוברים. עבור הטרדות הזוטות הללו אנו מחמיצים יום אחר יום את מעשה בראשית. לא רואים אור ולא חושך. לא חשים תחת כפות הרגליים ארץ מוצקה, ולא נרעשים לעומת שאון גלי הים. חוסר התפעלות הוא ההפסד הגדול שלנו. אנחנו מפסידים לא רק את רובו של העולם בו אנו חיים, בעיקר יש כאן החמצה של הכרה עמוקה ונוגעת מאוד לנפש. ההכרה במי שאמר והיה, וההכרה בסיבת היותנו כאן.

התכוונו אליך!

הבה נתבונן: מדוע שחה לנו התורה הקדושה את כל סיפורי בראשית. וכי למעשיות שהיו אנו צריכים?! כל מעשה בראשית לא נכתב אלא כהקדמה להפניית האצבע לכיוונו של האדם, לומר לו - ראה. הבט. הבן. אתה עצמך כל כונת הבריאה. תן דעתך לרווח העצום, להזדמנות, לאחריות.

סיפור בריאת העולם נברא כעת מחדש לגמרי, מתחדש ומחדש אף אותנו. לשם כך שחה לנו התורה אודות חטא עין הדעת, שנדע מדוע אנו כאן, מה עלינו לתקן, ואיך תקוות כל הדורות מצפה לאחריות שנישא על כתפיו. אנו שומעים על כל היצורים הדוממים, הצומחים והחיים שקדמו לנו בששת ימי המעשה וממתנינים לבריאתנו שלנו כדי להעניק להם משמעות. להפיח בהם חיוניות באמצעות עבודת הבורא, תפילה, תורה וקיום מצוות. אלו מעשי בראשית.

טבע מעניין יש לו לאדם, דברים פעוטים ונסיים מסוגלים ללכוד את תשומת ליבו עד שלא ישית את התעניינותו לדברים המשמעותיים באמת. הר גדול

” טבע מעניין יש לו לאדם, דברים פעוטים ונסיים מסוגלים ללכוד את תשומת ליבו עד שלא ישית את התעניינותו לדברים המשמעותיים.

אמיתית, מתחדשת.

ולכן, דווקא כאן בזמן של התחדשות, נפשו של אדם בשאלתו: איך אמלט גם בימים שיבואו מתהליך ההתיישנות. איך אוכל לראות סביב תמיד עולם של נפלאות. ואיך לא יסיחו את דעתי הדאגות הקטנות מהמראות הגדולים באמת?

איפה מקבלים עיניים?

התשובה מצויה בשבת בראשית. ההתחלה שלנו היא התקרבות לצדיקים. כך החילונו את השנה. נסענו אל הצדיק 'עיני העדה' - העיניים, כוח הראיה של תבל. באומן קיבלנו עיניים חדשות. וכך כותב רביז"ל על סגולת ההתקשרות לצדיק כאמצעי להשגת ראה אמיתית: "כשנתגלה זה הצדיק שהוא החן והיופי של העולם, כל מי שמתקרב ונכלל בחן האמת הזה נפתחים עיניו..." (ליקו"ת ס"ז). התקרבות לצדיקים, ראיית הפאר והחן האמיתי שלהם, זה מה שיפקח את עינינו ויסיע לנו לדלג על הפרעות הקטנות והמטריות ולמקד את הראיה בנפלאות האמיתיות.

הסגולה הזו היא גם סגולתה של השבת. שבת קודש נקראת 'בת עין' נקודת המרכז של כל ששת ימי המעשה. מתוך שבת ניתן להשקיף על עולם נטול הפרעות ודאגות אישיות. וכשהעולם נעשה נקי וחף מטרדות, הרי זו המתנה הגדולה ביותר. אנו מוצאים עצמינו מוקפים בהשגחה, חבוקים בזרועותיו של השי"ת, מסובבים בנפלאות, מוגנים בצל שד-י. כל שבת מסוגלת לכך, אולם שבת בראשית, השבת של כל השבתות, תעניק לנו את ההתחלה והכניסה אל העולם הזה.

ציור לברכה

רבי נתן מביא בשם השל"ה הק' 'אין רגע בלא פגע'. והיה מוהרנ"ת רגיל להוסיף שכמו כן צריך לקיים 'אין רגע בלא פגע' בלא תפילה, מלשון 'ויפגע במקום'.

הש"ת הרי עוזר ועושה עמנו חסדים גדולים, צריך לראות לא להיות כפוי טובה, הוא עושה לך כאלה חסדים, תן לו גם משהו..

יש לשון בפרקי אבות 'הרוצה ללוות יבא וילוח', אתה רוצה ללוות? אני אלוה לך, אבל מה, 'הגבאים מחזירין תדיר בכל יום', משלמים, מחזירים, צריך להחזיר את זה! הלוי לך? אז תחזיר!

ה' יעזור שלא נתעקש, רק נשלם ונחזיר את ההלוואות.

תחטפו! תחטפו! תחטפו! עוד פרק תהלים, עוד משנה במשניות, עוד דיבור להש"ת, תחטפו!

כל זה מתווסף על הבגד שאתה מכין לך לעוה"ב. כל דבר שאתה עושה, משהו, מכניסים את זה שם לתוך הבגד שלך.

שם לא לוקחים כלום מאף אחד, שם למעלה, נמצאים אנשים כשרים. שם יושב 'רואה חשבון' טוב.

משל למה הדבר דומה, בבית המקדש בזמן שלמה המלך היה עץ של זהב ליד ההיכל, וכל אחד שהיה תורם קצת זהב, היו מניחים את זה על הענפים.

כך זה גם לגבינו. מה שיש לך, תזרוק פנימה, וזה כבר נמצא שם, ומתווסף מיד לבגד שלך! - - -

האדם צריך לצרף את האותיות בעצמו, כי מלמעלה - אומר רבינו בתורה ל"ו - יורד אור, אבל האור אינו מצויר.

נותנים לפעמים לאדם כח זכרון, צריך הוא להשתדל לצייר את הזכרון שיזכור את התכלית. או למשל נותנים לאדם כח טוב של כתיבה או של דיבור, נותנים לו כוחות ודברים, אבל על מה לנצל את הכוחות? זה אתה צריך כבר לצייר לבד!

את זה צריך לדבר לפני השי"ת: 'רבונו של עולם, נתתי לי את הכל, יש לי פה, עיניים, אזניים, יש לי הכל, תעזור לי שאשתדל לצייר את הכל לטובה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

עצה חשובה להנצל מאיסור לשון הרע ורכילות, היא לקיים מצות עשה 'בצדק תשפוט עמיתך', לדון את האדם לכף זכות במחשבתו, כי מי שרגיל לדון את האדם לכף זכות במחשבתו, לא יספר מעשי חבירו לגנותו, כיון שלא חשב המעשה למעשה רע..

יסוד לימוד זכות לחפש במחשבתו איך נדמה לחוטא שמה שהוא עשה אינו נגד רצון השי"ת, דהיינו ששכח את האיסור, או שלא ידע חומר, ונדמה לו שזו רק מדת חסידות וכדו'. או שטעה במציאות והחליף חפץ מותר בחפץ אסור.

אבל חיפוש הסיבות שגרמו לו לחטוא, כגון שיצרו התגבר עליו, זו איננה לימוד זכות כלל, כי זה על עבודת האדם להתגבר על יצרו.

כלל גדול בענין לימוד זכות, הוא שמעמידים את האדם על חזקת כשרות, שמניחים הנחה פשוטה שאדם השומר תורה ומצוות לא יעבור על רצון השי"ת במזיד, כמו שאנחנו בטוחים שצדיק כמו החפץ חיים, לא יעשה כן. (קיצור הל' לשה"ר פ"ה סעיף א,ב)

על ידי שלום -

פאים בשורות טובות:

(ספר המידות, שלום ה')

אמונת בראשית

בראשית - הוא עיקר מלחמתו של רבינו להילחם עם הסטרא אחרא בראש השנה וכל ימות השנה, להוציאנו מפי שו"ה הקליפה, ולתקן נשמותינו, בכך שיכניס במוחנו רוח של אמונה בחידוש העולם. כי יש מלחמה גדולה בכל רגע האם להאמין באמונת חידוש העולם, כי יש כוחות גדולים של רע שממש לוחמים על כל ראש של יהודי שלא יחשוב מאותה אמונה, (ליקו"מ ס' ח' תנינא).

בראשית - בצוואת רביז"ל (שם) השאיר לנו את הצינוי לחפש את רוחו של הצדיק בספריו הק', לחתור ולסלסל בהם, וכל שאר אריכות צוואתו הק', הכל בשביל שנזכה לעוד רגע של אמונה ב'בראשית'.

בראשית - הוא הכח שלנו להלחם ביצר הרע, שאם לא כן, האדם רואה את הכח שיש לקליפות לשלוט בנו, ולהתגרות בנו בתאוות רעות, עד שנדמה שכן הוא מציאות העולם. אך כשיודע סוד ה'בראשית' שהש"ת הוא ברא את העולם, והוא זה שנתן את הכח ליצר הרע לשלוט בעולם, כדי שאנו נבוא להתגבר ולגרשו מהארץ, אזי יש בו את הכח להתמודד מול נסיונות (ליקו"מ ס' עח תנינא).

בראשית - התורה פותחת באות בי"ת, כי האמונה הזו של 'בראשית', היא הבית של האדם, וכל זמן שאין האדם מכניס מחשבות של 'בראשית' במוחו, אזי אפילו יבנה ארמונות, הוא יהיה מסכן, ולא יהיה לו מנוחה של 'בית', (ע"פ ליקו"מ ס' רס"ו).

למה הכל תלוי ב'בראשית'!?

בראשית - השבת הראשונה של השנה, בו מתייסד בכל שנה מחדש במוח והלב, ראשית האמונה של מציאות הבריאה. אותה אמונה פשוטה שמעבידים אנו מדור לדור, שכל מה שאנו מכירים לא היה בכלל, שום דבר לא היה כאן, ואז ה' ברא עולם יש מאין גמור.

בראשית - הוא יסוד האמונה הפשוטה, עד שלרוב פשוטות אין אנו חושבים עליה, אך באמת היא המצווה הגדולה ביותר בתורה. לחזור בכל פעם מחדש לאותה נקודת ההתחלה של הבריאה, להאמין שפעם לא היה כלום, ואז ה' ברא יש מאין ממש. המחשבות אלו שמעלה אדם בדעתו מפעם לפעם מעורר את האדם לחיות בתוך מציאות אחרת.

בראשית - מי שמעורר את מחשבתו לחשוב מפעם לפעם מכך שה' חידש את עולמו בעת בריאת העולם, יכול להמשיך הלאה, ולחשוב שלא רק פעם ברא ה' את העולם, אלא ה' כעת ממש בורא את העולם יש מאין גמור, כי השם יתברך מחדש את עולמו בכל עת, ואם אינו מחייה את העולם ברגע זה ממש, הרי שאין עולם.

בראשית - האמונה ב'בראשית' הוא לא רק אמונה עקרונית להסכים לרעיון של 'בראשית', אלא הוא אמונה שצריך לעורר את המחשבה לחשוב מאותה אמונה בכל רגע.

הליכות

שיחות ומנהגים

קימת חצות

מאלי ללא שְׁעוֹן וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְשׁוֹם הַשְּׂתַדְלָלוֹת וְגוֹרֵם שְׂקִיצוֹ, אֲלֵא מִתְעוֹרֵר מֵאִלּוּ, אִף לְרֹב הַקּוֹר הַנּוֹדֵא שְׂבַחוּי. וְזוֹכִים לָזֶה עַל יְדֵי רֹב הַקְדוּשָׁה וְהַטְהָרָה וְהַהֲכָנָה, וְכִמוֹ שֶׁרְאִינוּ רַבִּים מֵהַצְדִּיקִים וְיִמְאֵן"ש הַגְּדוֹלִים פְּרָאֲבֵר"ן וְר' אֶהָרֹן קִיבֵלִישְׁטֶר וְעוֹד רַבִּים, שֶׁהֵיוּ מִתְעוֹרְרִים מִדֵּי לִילָה בְּנִקְדוּת חֲצוֹת מִמֶּשׁ לֵאלֹהֵי שְׁעוֹן, כִּי לְרֹב עֲנִייתָם גַּם שְׁעוֹן מִתְעוֹרֵר לֹא הָיָה לָהֶם, וְלֹא עֲצָרָם גֶּשֶׁם וְשִׁלְג וְשׁוֹם מְנִיעָה, לְרֹב הַרְגֵשְׁתָּם הַקְדוּשָׁה וְהַטְהָרָה, בְּמַעֲלַת הַקִּיּוּמָה בְּחֲצוֹת לִילָה לְעִבּוֹד אֲזֵ אֵת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

פֶּעַם הַתְּנוּבָה אֲחָד מֵאֵנ"ש עִם רַאֲבֵר"ן בְּנוֹגֵעַ לְעִנְיָן קִימַת חֲצוֹת שְׁאֵמֵר הֶלָּה שְׂתִינֵר כְּנוֹן לְקוֹם יוֹתֵר מוֹקֵדִם לְפָנוֹת בּוֹקֵר, וְלִהְיוֹת נְעוֹר עַד לְאַחַר הַתְּפִלָּה, מְלֻקִּים בְּחֲצוֹת וְחֲזוֹר לִישׁוֹן וְלְקוֹם שֵׁנִית לְתְּפִלָּה, וְלֹא הַסִּפִּים לְדַעְתּוֹ בְּשׁוֹם אֲפֵן.

שי"ק - חלק ג' תצט

שְׂמַעְתִּי מֵאֵבִי זְכוּרוֹ לְבָרְכָה, בְּשֵׁם מוֹהֲרַנ"ת זְכוּרוֹ לְבָרְכָה, שֶׁיָּהֵא מִהַ שְׂבָעָה קוֹלוֹת מִתְבַּרְכֵּנִי, אֲשֶׁר מֵצִיא בְּטַבְעוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם מֵהַשְּׁנָה, וְכֹאֲשֶׁר יְעוֹרֵרם בְּחֲצוֹת לִילָה, עוֹד יִכְפַּל וְיִשְׁלַח וְכו' לְעוֹרֵר בְּכָל שְׁעָה עַד הַבֶּקֶר, שְׂאֵם לֹא יִתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּחֲצוֹת יָקוּם עַל כָּל פְּנִים אַחַר כֵּךְ בְּכָל הָאֲפֻשְׁרוֹתוֹ הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִם לֹא נִתְעוֹרֵר לְקוֹם גַּם בְּשְׁעָה הַשְּׁנִית שְׂאֵחַר חֲצוֹת, יָקוּם עַל כָּל פְּנִים בְּשְׁעָה שְׁלִישִׁית, וְכֵן לְהֵלֵךְ. וְזֶה הַכָּל נִמְצָא לְמוֹהֲרַנ"ת, זְכוּרוֹ לְבָרְכָה, גַּם מִשְׁאֵר עֲבָדוֹת.

(שם שיחות וספרים ל')
בְּזֶה הַמִּבְאָר בְּתוֹרַת נ"ד, שְׂבַעַת שְׂמִיגַע חֲצוֹת לִילָה אֲזֵ מִתְעוֹרֵר פְּנּוֹר שֶׁל דָּוִד וְכו', אֲמַרו אֵנ"ש שֶׁהַמִּיחַד בְּכִנּוּר שֶׁל דָּוִד הוּא, שְׂגַם פִּיִּם בְּכָל לִילָה וְלִילָה בַּעֲת שְׂמִיגַע וְנִקְדוּת חֲצוֹת לִילָה מִתְחַל פְּנּוֹר שֶׁל דָּוִד לְנַגֵּן, וְכִי שְׂאֲזָכֶה לְשִׁמְעוֹ וְלִהְיֵשׁוּ מִתְעוֹרֵר

נשמה שמצאה מנוחה

בתקופה שטרם התמנותו של רבי לוי יצחק לרב העיר.

רבי ליבער פנה אל רבי לוי יצחק וביקש ממנו לפעול לטובת נשמתו של יהודי פלוני, שבזמנו היה שמש בית המדרש בעיר. השמש היה תמים ופשוט, ואהבה עצומה יקדה בלבו לבוראו. פעם אחת, בעודו מדליק את הנרות בפמוטים התלויים בבית המדרש, התקרב יותר מדי לנרות הבוערים, ומרוב התלהבות לא נזהר כלל והאש אחזה בבגדו והוא נשרף כליל.

בפאתי ברדיטשוב היהודית, ניצב לו בית נמוך קומה, ששימש כבית מדרש של אנשי שלומנו חסידי ברסלב. שם התפללו, למדו, סעדו בצוותא 'סעודה שלישית' והיו רוקדים ושמחים בכל עת מצאו.

מחלונות בית המדרש נשקפו המצבות הישנות שבבית-החיים העתיק של ברדיטשוב, שהחביאו תחתיהן סודות עלומים על יהודים תמימים וישרים שאת מנוחתם מצאו כאן. ביניהן בלט קברו של אחד מהמיוחדים שבין

חסד עם נשמה אבודה

ציון הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע

כשהגיעה נשמת השמש השמימה, לא מצאה מנוחה. אומנם כוונתו היתה לשמיים, אך כיוון שלא נשמר על נפשו, נמנע ממנו לבוא אל המנוחה והנחלה. למעלה משמונים שנה נעה ונדה נשמתו, מבלי יכולת לבוא אל תיקונה. 'רבי לוי יצחק, ידוע תדע כאשר יחפרו ליד קברי עד שימצאו מים חיים, בהם תטבול - ובכך אוכל לפעול עבור טובת השמש', אמר רבי

ליבער בחלום.

רבי לוי יצחק מברדיטשוב התעורר נרעש כולו, כשהחלום עודנו ניצב חי לנגד עיניו. הוא לא התמהמה, וציווה לחפור בור ליד קברו של רבי ליבער. ואכן, לאחר שהחלו לחפור, הבחינו החופרים במקור מים חיים, שעלו וגאו החוצה. אולם, כאשר רצה רבי לוי יצחק לרדת ולטבול, נפל העפר סביבות הבור וכיסהו. הדבר חזר על עצמו שוב ושוב, בכל פעם שהתכונן רבי לוי יצחק לרדת ולטבול, קרסו דפנות הבור, והטבילה נמנעה ממנו.

הצדיקים, שכל ביסוסה של ברדיטשוב כעיר יהודית, קשור בשמו, הלא הוא הרה"ק רבי אליעזר ליבער ב"ר אברהם אשכנזי, הידוע בכינויו 'רבי ליבער הגדול'.

היה זה כשהפריץ המקומי יצא למסע ציד ביער, והסוס האביר עליו רכב נבהל למראה רבי ליבער שעמד עטור בטלית ותפילין בינות לעצים והתפלל, הסוס נעמד על רגליו האחוריות והפיל את הפריץ ארצה. בכעס הרב על היהודי, ציווה הפריץ למשרתיו להלקות אותו ללא רחמים.

בשובו הביתה חלה הפריץ ונטה למות, הוא הבין כי נענש על מעשהו, מיהר לשלוח רופאים שירפאו את רבי ליבער הפצוע, וביקש בתחנונים מחילה ממנו, ואף הבטיח לו לבסס ולפתח את ברדיטשוב כעיר יהודית.

לימים, כאשר נסתלק רבי ליבער לעולמו, נטמן בבית העלמין בעיר. שנים רבות לאחר מכן, היו חסידי ברסלב בברדיטשוב נוהגים להשתטח על קברו ולהתפלל שם. ליד הקבר ניתן היה להבחין בחפירה בקרקע, שסיפור מופלא היה קשור אליה. ומעשה שהיה כך היה:

לילה אחד, בעוד הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב נם על יצועו, והנה רואה הוא את דמותו הקדושה של רבי ליבער שחי בעיר

הוא הבין כי אין זה דבר ריק, הסטרא-אחראי אינו חפץ שנשמת השמש תבוא אל תיקונה ונאבק למנוע את הדבר. אך רבי לוי יצחק לא ויתר, מיד כשחפרו שוב, מיהר והכניס את רגליו פנימה; המשיכו וחפרו, הכניס עצמו עמוק יותר. רק לאחר מאמץ גדול הצליח לטבול. וכשעלה בידו הדבר, לא היה קץ לשמחתו, בידעו שענתה תבוא נשמת השמש אל מנוחתו.

עדות למאורע מופלא זה נותרה שנים רבות בדמותו של הבור שליד ציונו של רבי ליבער. חסידי ברסלב שהיו באים לשם להתפלל, היו מצביעים על החפירה ומספרים את הסיפור המפעים העובר מאב לבנו בקרב יהודי העיר.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ה מאמר ט'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ב] ודע, ששקשקשמות עושיין פרות שעושיין רצונו של מקום. אזי מאירין עיני בעל השדה, ויכולין להיות צופין ורואין במקום שצריך. וכו' וכשעניין מאירות וצופות, בבחינות 'שדה צופים' הנ"ל, אזי יכול להסתכל בכל אהד ואהד, להביא אל התכלית. הינו שיוכל להסתכל בהדבור של כל אהד, אם אינו על תקונו בשלמות, מחמת שרחוק מהתכלית שדון. אזי הוא מביא אל התכלית, ואז הדבור כהגון בשלמות: כי כל דבור ודבור הוא עולם מלא, וכשאדם עומד להתפלל, ומדבר בדבורי התפלה, אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים. פאדם ההולך בשדה, ומלקט שושנים ופרחים נאים אחת לאחת, עד שעושה אגדה אחת. ואחר כך מלקט עוד אחת לאחת ועושה אגדה אחרת ומתברר יחד, וכן הולך ומלקט ומקבץ כמה וכמה אגדות יפים ונאים. כמו כן הוא הולך בתפלה מאות לאות, עד שמותקברים כמה אותיות, ונעשה מהם דבור. וכן עושה כתבות שלמות, ואחר כך נתחברין שתי התבות. ואחר כך הולך ומלקט יותר, עד שגומר ברכה אחת. ואחר כך מלקט יותר ויותר, והולך מאבות לנבורות, ומנבורות לקדשות, וכן הולך להלן יותר. מי יפאר גדל פאר הלקוטים והקבוצים, שאדם מלקט ומקבץ בדבורי התפלה:

וכשהדבור יוצא, והדבור הוא יוצא מהנפש, כמו שכתוב (בראשית ב): "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגומו: 'לרוח ממללא'. והדבור בא ונשמע לאזניו, כמו שאמר רבותינו, זכרוןם לברכה (ברכות ט"ו) 'השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיה'. אזי הדבור מבקש ומתחנן מהנפש, לכלל התפרד ממנו. ותבך כשיוצא אות ראשונה, כגון אות בי"ת מתבת ברוך, אזי מבקש ומתחנן מהנפש לכלל התפרד ממנו. כי איך תוכל להתפרד ממנו, לגדל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו. כי אתה רואה את יקר יפיי וזיוו ותדרי ותפארת, ואיך תוכל לנתק עצמך ממנו ולפרד מאתי. הן אמת, שאתה צריך לילך יותר, כדי ללקט עוד סגלות יקרות ותמידות גדולות, אבל איך תוכל לפרד ממנו ולשפח אותי, על כל פנים תראה שבכל מקום שתלך ותבוא לשם לא תשפח אותי, ולא תפרד ממני. מכל שכן כשגומר תבה אחת, אזי כל התבה מבקשת כל הנ"ל. ומלפפת ומתבקת אותו, ואינה מנחת אותו לילך מאתה כנ"ל:

ובאמת הוא צריך ומכרח לדבר עוד הרבה דבורים, וכמה ברכות ועניינים עד גמור התפלה. על כן הפלל שצריך לעשות אהד מכל התפלה בלה. ובכל דבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדבורים של התפלה ומתחלת התפלה עד הסוף יהיה הכל אהד. וכשעומד בהדבור האחרון של התפלה, יהיה שדון עומד בתבה ראשונה של התפלה. כדי שעל ידי זה יוכל להתפלל כל התפלה בלה, ואף על פי כן לא יתפרד אפלו מאות ראשונה של התפלה:

ליקוט האותיות

הנה רבינו מבאר בזה את נוראות עבודת התפילה, ועוצם היופי והפאר של התיקונים שנעשים בכל תפילה, שאין לשער עוצם היופי והפאר של הליקוטים והקיבוצים שמקבצים ומלקטים בעת התפילה, וכבר נתבאר במאמר הקודם שיש כאן כמה מדרגות. ציצים, פרחים, שושנים, והפרי עצמו.

אבל באמת יש כאן נקודה נוספת, שבאמת בהסתכלות פשוטה לכאורה מאוד קשה להבין הכוונה בזה, אבל באמת לכאורה דווקא בזה יש פתח להבין את שורש העניין, ועל פי זה אולי נוכל להבין מעט מרחוק את העניין הנורא שגילה רבינו כאן ששלימות התפילה הוא לעשות מכל התפילה אחד, וכפי שיתבאר.

כי הנה רבינו מדגיש בלשונו שאדם בתפילתו הולך מאות לאות ומלקט אותיות עד שנעשה מהם תיבות, וכן מבאר אחר כך בדוגמא של תיבת ברוך שהאות מבקשת שלא יפרד ממנה, ולכאורה קשה מאוד להבין מה הכוונה ללקט אותיות, שהרי לכאורה לאות בפני עצמה אין שום

לחידודא

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
מה הקשר בין שיפוצניק לבין מצוות סוכה? - שעל ידי מצוות סוכה זוכה לתקן את עניין הבנייה, ואז אינו 'מתמסכן' ואינו ניזוק מהתעסקות בבניה. לקסי ס' רס"ז

על ידי מה זוכים להעלות להשי"ת שעשועים שלא עלו לפניו מימות עולם? רמז: לקרע

הזוכה: נפתלי חיים מודיעין עילית
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום!
התחדשות בתורה ס"ה. לזכות ולעלו נשמת אבינו מורנו שלום בן ר' ידידיה יאמין עליהם השלום.

בתורה ס"ה בליקוטי מוהר"ן רבינו מדבר מרות ובונו. רות זה הנפש ובונו זה השכל. וכן רות זה ענין הראות. כשאני מפוזר ומסתכל על כל מיני עיניינים... או על רוצנות תועלתניים... או על מה חושבים עלי... אני בקלות יכול לאבד את מיקוד הראות אל התכלית. כמו שאומר רבינו הקדוש "מי שאינו מסתכל על התכלית, למה לו חיים...".

יהודי יכול להתלהב מזה שמשאירים לו את הקרטונים, העטיפות והניילונים של המשלוח, אבל הוא לא יודע שזו תחבולה של היצר הרע, ששכנע אותו שנים על גבי שנים, שזה חלקו. כשבאמת לאמיתה: תוכן המשלוח שייך לו!!! אם רק נמקד את הראות אל התכלית האמיתי, אל שמחת היותי יהודי, אל שמחת המצוות!!! זה שייך לי!!! התוכן של המצוות, השמחה

בהם, התמימות עם הבורא - שייכים לי! זה המשלוח האמיתי ושמי כתוב עליו. פשוט היצר הרע מפזר את הראות, ומטעה אותי לחשוב שרק האריות ומקסימום הסלוטיפי שייכים לי... ואני טועה וחי ככה... בלי ידיעת שייכותי אל הקודש.

חז"ל אומרים ש'צריך כל אדם לאמור כל העולם לא נברא אלא בשבילי, ורבינו אומר ש"חייב כל אדם לאמור כך. חייב!!! רות היא השכל הקדוש, המזה הקדוש, והמח הוא המכוון את הראייה, כמו הגה, ממקד לאן להסתכל...

תבדוק לאן אתה מסתכל?
על מה הרגיל אותך היצר הרע להסתכל?

על הארגזי קרטון? על סרטי העטיפה??

הוא עובד עליך!!! התוכן של המשלוח שייך לך! השם שלך כתוב עליו עוד טרם נולדת! כל העולם לא נברא אלא בשבילך! אתה יהודי! יש לך את הזכות להיות תמים עם ה' אלוהיך. שזו הזכייה הכי גדולה! זה מטמון

השמחה! התמימות הזאת. היצר הרע מבלבל הראות להסתכל על הקנקן, ולא על התוכן שבפנים... וכך התמימות היהודית נשארת לה מוזנחת שם כמו יהלום שאין לאמוד את שווי... ומי שרוצה יכול לאסוף אותו. בונו אומר לרות שלא תלקט בשדות זרים, אלא רק בשדה של הצדיק האמת... מאחר והוא השכל הקדוש שמכוון את הראות להביט על העיקר, ולא להסכים עם כל הקישוטים הזולים והחיצוניים של המדמה. בונו על שם עזות לאחוז בתמימות היהודית. הרבה לעג וחיות דורסות פוגש היהודי התמים בדרך, והוא בסכנה גדולה ותמידית שתתפזר הראות, והוא יחליף חלילה עיקר בתפל.

"וצריך לצוות ולחבר את הנערים, היינו את הראות, לבלי להסתכל מן הצד על הבלי העולם הזה, לבלתי לנגע את הנפש, ואז יוכל להסתכל על התכלית כנ"ל, ואז ע"י ההסתכלות על התכלית, נבטלין כל הייסוריין כנ"ל".

א.ה.

משמעות, ואם את ליקוט התיבות או ימולים להבין קצת, כי בכל תיבה יש התגלות של דעת והארה בגדולת הבורא ונפלאותיו וחסדו, אבל אות בפני עצמה הרי לכאורה אין לה שום משמעות ומה הכוונה לא להיפרד מהארת, ומהו זה שמלקטים אותיות.

אלא שבאמת בכל אות יש סודות נוראים, ובכוונות יש פעמים שמתגלה כוונות נוראות על כל אות בפני עצמה, ולא לחינם הזכיר רבינו בדבריו דוגמא של ברכה, כי שם מתגלה הדבר ביותר שבכל ברכה יש כוונות ותיקונים נוראים, כמעט בכל אות, ומהו אנו מבינים שבאמת כך הוא בכל התפילה שבכל אות נעשים תיקונים נוראים מאוד, וכפי שמדגיש רבינו בלשונו שהליקוט הוא מאות לאות וכנ"ל. [וכן מדגיש רבינו בדוגמא שהביא את הג' ברכות ראשונות של שמו"ע, אבות וגבורות וקדושות, שהם ג' ברכות הראשונות של שמו"ע שהם עיקר התפילה ובהם נעשה עיקר התיקון, ובאמת גם בדברי מוהר"ן בהלכות מילה הלכה ה' מתבאר שבברכות אלו מתגלה ביותר ההארה של הביטול אל

עלמא דאתי].

ועל כל אדם לדעת את עצם הדבר הזה שהוא עוסק בתפילה ללקט אותיות, כי גם מי שרוקק מאוד מהדעת האת לידע מה נעשה מהאיות, אבל עצם הדבר שיועד שהוא עוסק בליקוט אותיות, ע"ז מביין את עוצם מעלת התפילה, וע"ז מאירים לו האותיות כח עצום ונפלא במשך היום.

האותיות נעשים כלים ולבושים להארת התכלית

כי כל האותיות של התפילה נעשים לבוש לנשמה ומאיר לאדם במשך כל היום ובאמת כל הבריאה כולה הוא אותיות שנפלו, וזה עיקר עבודת האדם ללקט את האותיות האלו ולעשות מהם לבוש דקדושה לנשמתו שע"ז נעשה מזה כלים לקבל את האור מהרשימו של הביטול אל התכלית.

ומתוך האמונה הזאת שמאמין שיש תיקונים נוראים בכל אות בתפילה, יכול להתקדם ולהכניס את הארת הדעת שמאיר בתפילה, לתוך כלים וצמצומים שהם תיבות התפילה, אבל גם כשאדם זוכה לקבל הארה מתיבות של גדולת הבורא שמזכיר בתפילה, אין הכוונה שזה שלימות הדעת, כי באמת אנו רחוקים מאוד מאוד מהשגת הדעת, אלא שהתיבות האלו שמורכבים מאותיות, שמתגלה בהם גדולת הבורא, הם "כלים ולבושים" לנשמה שתוכל לקבל את הארת השגת התכלית, שבאמת הוא אור שאינו מושג בשכל אנושי, כי גדולת הבורא הוא למעלה משכל אנושי, אלא שבתיבות התפילה האדם מלביש את נשמתו בלבושים וכלים שתוכל לקבל הארה זו מבעל השדה, ועניין זה הוא לא רק בתיבות התפילה אלא בכל מצוה שאדם עושה במשך היום [וכפי שמתבאר בדברי מוהר"ן בהלכות נט"י שחרית הלכה ד], אבל התפילה יש לה כח מיוחד לזה כי זה כל עניינה ומהותה.

אחד מכל התפילה

וזהו בחינת לעשות מכל התפילה אחד, היינו שהכל מתאחד לעניין אחד שנעשה לבוש להאיר לו את אור ה' בכל דבר שעושה במשך היום, באופן שכשיש לו איזה נסיון במשך היום, הוא לא צריך להיזכר בתיבה פלונית ובפסוק פלוני, אלא שכל האור שהכניס בדעתו בעת התפילה [או בשאר המצוות]. הכניס בו הרגשה באלקותו יתברך שממילא יש לו את את הכח להתחזק בעת הנסיון, [ובמילים אחרות שמהציצים ופריחים נעשה "פרי" שהוא נקודה של דעת שנוכח לו והפרי הזה הוא אור התכלית שמאיר לו בכל מעשה ומחשבה במשך היום].

העלאת המלכות

ובפרט בימים נוראים אלו "מלך על כל העולם כולו בכבודך".

ודרך המלכות השי"ת היא, כשעולה בלב האדם מחשבה שאינה ראויה, והוא מעביר אותה מלבו הרי הוא ממליך את השי"ת על מחשבתו, וכן בדיבור - האדם עומד בנסיון שלא לדבר דיבור שאינו טוב או מתאמץ בלבבו לדבר דיבורי תורה ותפילה, הרי הוא ממליך את השי"ת על דיבורו, וכן במעשה.

על כן בימים אלו אשר בהם אנו קובעים ומחזקים בעצמנו את תיקוני הימים הנוראים, עלינו להתחזק ביתר שאת וביתר עז בהתחדשות מחדש לבלי להסיח דעתנו ממלכות השי"ת, אלא לזכור בכל עת ורגע כי עלינו להמליכו בזה העולם במחשבה דיבור ומעשה.

וגם כאשר האדם אינו זוכה להמליכו יתברך כראוי, אזי יזעק ויתחנן על זה לפני המלך כי אינו רוצה כי אם בהמלכתו ואין לו חפץ כלל בתאוות העולם הזה והבליו, ובצעקה זו גופא הרי הוא ממליך את השי"ת ומראה כי אין במעשיו משום כפירה במלכות השי"ת אלא אנוס הוא כמי שכפאו שד.

וזה כלל עבודתנו בימים הנוראים שעברו זה עתה, ובכח ימים אלו נוכל להמשיך ולבנות המלכות בכל ימות השנה עד בא יום ועלו מושיעים בהר ציון וכו' והיתה לה' המלוכה, והיה ה' למלך על כל הארץ, אכ"ה.

זה עתה חלפו עלינו הימים הנוראים, ימים אשר עליהם אמר ישעיהו "דרשו ה' בהמצאו" ימים אשר בהם אספנו אוצרות רבים, יקרים מפז וחשובים מפנינים.

אך ידוע כי אין באור הנשפע בימים אלו אלא כדי חינונו של אדם בצמצום, שלא יטבע לגמרי במים רבים השוטפים בכל יום לכבות את אהבת אדם ליצרו, אבל הרוצה ביותר מזה אינו אלא לפי עבודתו, הן בימים אשר קודם הימים הנוראים להכין את עצמו בהכנה דרבה לקבל את השפע הנשפע בימים אלו, והן אחר ימים אלו כפי אשר ישמר בלבו את האור הנשפע אז וישתמש בו לעבודת השי"ת.

והנה ידוע כי ימים אלו נתנם לנו השי"ת לעסוק בהם בבניין המלכות, הן מנפילתה שנפלה בחטא אדם הראשון, והן מהפגמים אשר אנו פוגמים בה בכל עת רח"ל במחשבה דיבור ומעשה אשר לא כדת של תורה, על כן נתן לנו השי"ת ברחמי העצומים ימים נוראים אלו, אשר בהם אנו נכנסים לתקן את מדת המלכות כאשר יתבאר בהמשך הדברים.

ולבאר את ענין העלאת המלכות, כי הנה ידוע שתכלית בריאת העולם הוא להמליך את השי"ת על כל העולם כולו, ועל זה אנו מבקשים בכל עת

עונג הפרשה

דחיקת השעה

"וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת."

אמרו חז"ל שיעקר גדול מחטא אדם הראשון הוא שבים שנברא ונצטווה שלא לאכול מעץ הדעת בו ביום אכל ממנו, וכמו שפירש רש"י על הפסוק "איל ביום יודע כעסו" (משלי יב, טז) 'ביום שנברא אדם הראשון נודע סורחנו'.

וביתר ביאור מבאר האריז"ל שאם היה אדם הראשון ממתין עד לשבת קודש היה העולם בא על תיקונו בשלימות בלא שום אחיזת היצר.

אמנם אין לנו קצה השגה בחטא אדם הראשון, אבל לא באנו אלא ללמוד מן המפורש על קטני דעת כמונו היום מתוך ספרי הצדיקים המעוררים אותנו ליהרר בפגם זה לפי ערכנו, ובפרט כמובא שכל החטאים שבעולם כולם נמשכים מחטא זה.

מבאר מהרה"ת שפגם זה היה בבחינת דחיקת השעה, כי הנה אדם הראשון היה בתכלית גדולת הנבראים יציר כפיו של השי"ת יושב בגן עדן ואף הנחש הקדמוני אין לו רשות להכנס לשם, ובוודא יהיה יכול להשיג השגות נוראות בהשי"ת לפי מדרגתו הנוראה.

אלא שבשביל זה היה צריך להמתין, עץ הדעת העומד באמצע הגן שעל ידו יכול להבין בין טוב לרע וכמובא בזוה"ק עומק הסודות התלויים בזה, הכל עתיד להתגלות לו, אבל כעת אמר לו השי"ת להמתין שלא לאכול ממנו.

אבל הנחש הסית אותו לאכול ממנו ובהו יהיה כביכול כאלקים 'יודעי טוב ורע', כי כך הוא דרך הסתת היצר, שהרבה פעמים מורידים את האדם לקטנות הדעת, בשעה זו הוא צריך לילך באמונה פשוטה, להתחזק בנקודות טובות ולעשות את כל שביכלתו לעמוד באותו הנסיון.

כי דרך הנסיונות הוא שאינם מתארכים כל כך, כמובא בראשונים 'אין היצר מציץ אלא לשעתו', אבל הוא מדמה לו תמיד בדרך של דחיקת השעה שהנסיון יתארך בלי גבול, ובוודא לא יוכל לעמוד בו לעולם, ומתוך כך הוא מסית אותו ליפול בו.

אבל באמת צריך לדעת שכל נסיון אינו אלא לזמנו, כל נסיון צריך לידע שכעת הוא צריך להמתין ולייחד לתשועת ה', ובוודא אם ימתין מעט ועוד מעט, יתן לו השי"ת כח לעמוד בו ורוח עברה בו ביצר ואינו.

(על פי הלכות גזילה ה, ז)

האם אפשר לספר לילדים דברים מופשטים?

יש דבר פשוט ומתוק מאוד כאשר ילדים קטנים שומעים לראשונה את סיפור בריאת העולם, הסיפור שמספר איך פעם לא היה כלום ממש, ופתאום ה' התחיל לברוא עולם.

התמימות בה הילדים מקבלים כל מילה, הסקרנות שלהם להבין זאת, גורמת לא פחות מתיקות לאותו אחד שמספר להם זאת, אם מקשיב למילים שהוא בעצמו מספר.

ככל שמרבה האדם לתאר את אמונת ה' בראשית' לילד הקטן, בשפה הפשוטה ביותר, כך יכול להתעורר בו אמונה גדולה ביותר בבורא עולם, כח עצום שלא פגש בשום ספר של אמונה.

ישנם קולות אצל כמה שאינם שומרי תורה ומצוות, המזהירים שלא להאריך לספר לילדים מענייני בריאת העולם, התיאור נדמה להם מופשט מדי, שאין מח הילד מסוגל להכילם. לטענתם יש לספר לילדים עניינים פחות מופשטים המתיישים במח הקטן, להסביר לילדים איך יורד גשם, ואיך מכינים שמן וכו'.

לא באנו במדור זה למחות על רעיון אווילי זה, כבר זועקים על כך כל צדיקי הדור. אך כך ברצוננו להרחיב מספר מילים במה שמונה מאחורי דעת משובשת זו. כי אף שבוודאי איננו חושדים בידאים והכשרים שמא לא יספרו כבר ממעשה בראשית, אך תפיסת עולם זו כאלו צריך לספר לילדים רק דברים המובנים בדרך השכל, יכולה להשתרש אצלנו בלא משים לב, ועל כך באנו לעורר ולהתריע.

חלק מבניית נפש הילד ללכת בדרך התורה, הוא ללמוד בדווקא שיש בעולם דברים מופשטים הנשגבים מבינתנו, דברים שאין מבינים ואין רואים בעין גשמיים.

כן, אנו מצווים ללמד את הילד שפעם לא היה עולם, איך ולמה, אין מבינים, אבל פעם לא היה כלום, עד שהשי"ת התחיל לברוא עולם. כן, מצווה לספר שהעולם מלא מלאכים טובים ולהיפך ר"ל. כשהולכים לברית, יש לספר לילד שאליהו הנביא מגיע לברית, לא לפחד מהשאלות, היכן אליהו הנביא. בכל ליל שבת באים מלאכים לבית. כשאדם לומד תורה זדים עולמות, כשאדם ח"ו פוגם בקדושת יהדותו הוא בורא המוני מזיקים, לפני השינה קוראים קריאת שמע, והורגים את המזיקים. ועוד כהנה וכיוצא בהם, עניינים של אמונה מרוממת שהעולם מלא בסודות ורזין עלילאי.

דווקא האמונה הזו הוא עיקר כח היהדות, החינוך ליסוד האמונה שהוא מופשט מעל הדעת והשכל. האמונה הזו מעבר לכך שהיא מצווה בפני עצמה, היא היסוד לחינוך לקבל מלכות ה', אכן, יש מלך מופשט שאין בנו שום יכולת להשיגו אבל הוא קיים במציאות בעולם, וצריכים להמליך אותו, ויש למסור נפשו בשבילו.

חינוך לתורה הוא לא רק חינוך למעשים שהתורה חייבה אותנו לעשות, אלא בעיקר חינוך השקפתי לחיות קצת מעל הטבע, לרומם את הילד טפח מעל עולם גשמי ממשי שאפשר לנגוע בו בחוש המישוש. השורש לאמונה זו היא פרשת השבוע - פרשת בראשית!

[המשך בשבוע הבא בע"ה]

◆ **מהפכת 'אוצרות יהודים' מתעוררת מחדש!** יהודים רבים ברחבי העולם מצטרפים בימים אלו בהמוניהם למשפחת מנויי 'אוצרות יהודים'. הצטרף גם אתה, ותתחיל גם אתה להתחדש מבראשית בלימוד התורה הקדושה, מלימודי היסוד כדף היומי וחומש רש"י, דרך תהילים זוהר והלכה, אל ספרי רבינו - הלימודים היומיים עם ספרי היסוד. להצטרפות: 036186699 בארה"ב: 13477433984. בלונדון: 07867290839.

◆ **התורה הזמנית:** עדיין ניתן להשיג את החוברת הנפלאה על תורה ס"ה מתוך "שערי דעה" על ליקוטי מוהר"ן, העומד לדאות אור בקרוב. בספר זה פותח הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א צוהר להבנת מהלכים עמוקים בתורה הנלמדת, ונכתב בטוב טעם ובשפה ברורה. לדרכי השגת החוברת, צרו קשר: 0533107641. לכל שיעורי הרב שליט"א בקול השלון, חייגו לקו הייעוץ: 0733211616.

◆ **בשורה משמחת:** מכון 'כל כתבי רבינו' בראשות הרה"ח ר' אליהו עטייה שליט"א בספר מיוחד המאגד בתוכו את שמות כרכי "אוצרי הידעה" הידוע גם בשמו 'ליקוטי עצות המשולש', בו מסכם הרב מטשערה"ן זצ"ל את דרכי עבודת ה' היוצאים מתוך דברי מוהר"ת זיע"א בליקוטי הלכות. **טעמו וראו כי טוב!** להשגת הספר, וכן את שאר ספרי המכון, ניתן לפנות ישירות להרב עטייה שליט"א, במספר: 0583260155.

◆ **בקשה חשובה** לרוכשי הדירות ברמת בית שמש ד-4: לצורך הקצאה לבית המדרש דחסידי ברסלב בשכונה, אנו צריכים חתימות של בעלי הדירות במקום. אם אתה אחד מהם, צור קשר בדחיפות: הר"ר אברהם לוי, 0533148981.

י"ל ע"י מכוני עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה מילית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערט נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

בפרשת עקבה בארץ תהלת שקמקט אין יום שאין צדוה
קרבה מקברו ח"ו, והפרנסה דחוקה מאד והפעל דבר
מהפשט על כל אחד ואחד לארץ ולרחב והמקלקת
והקטגוריה והקטגוריה והשנאה מתרבה בכל פעם, וכל
מה שרוצים להתחיל לצאת ממה שאריות לצאת
ולתקרב לאיזה עבודת ה' אין מניחין אותו ומתעוררין
בו יותר ח"ו ומעצם רבוי המניעות אין יכולין לפתח
פה לפרש שיהיה לפניו יתברך.

על-כן צריכין לילה בדרך זה מאד שפכל
פעם פבואו לפרש שיהיה לפני ה' יתברך או
להתקרב לאיזה דבר ששקדושה יתברך את
עצמו רבוי הטובות והחסדים שעשה ה' יתברך
עמו מעודו עד היום הזה. ועי"ז יתחזק לבבו
לבטח בה' שישמע תפלתו גם עתה ועי"ז יוכל
להתקרב אליו יתברך ולפרש לפניו שיהיה
קרואו פנ"ל: (ליקוטי הלכות כלאי בהמה ד, ד)

יהלום

בְּשֵׁאֵין הָאָדָם
מִסְתַּבֵּל עַל הַתְּכֵלִית,
לְמַה לוֹ חַיִּים:

(ליקוטי מוהר"ן רסח)

הנה מתחיל זמן חדש, בעבר הייתי מגיע בהתלהבות חדשה לקראת ההתחלה, כיום איני מנסה להתעורר לשום ציפיות, אני יודע שאחר מספר ימים יירד כל ההתלהבות, כמו שהיו בזמנים קודמים.

שאלה זו מגיע כאשר אדם מצייד לעצמו איזה תכנית, להיות בחור טוב, מתמיד, להספיק, לקבל שם טוב וכו', כמובן שלאחר מספר ימים כאשר משהו חרג מהתכנית, יוצא כל הרוח.

האמת, שאנו לא מחפשים לבוא דווקא לאיזה הצלחה מסוימת, ההצלחה שלנו היא בזה שנעשה עוד נחת רוח לה', עוד מצווה, עוד רגע לימוד, עוד תפילה קטנה, עוד אנחה להשי"ת לזכות לעבוד 'אותו'. השי"ת רואה הכל, אין שום רצון טוב שהולך לאיבוד, הכל נשמר למעלה, נעשה ממנו דברים גדולים ועליונים, גם אם לא ראית איזה שינוי בעולם הגשמי.

לכן מה לך לחשוש שמא תיפול לאחר כמה ימים, זה בכלל לא הנושא, אם תצליח או לא, העיקר עכשיו להתחדש לעבוד את ה' ולעשות לו נחת רוח בעוד מצווה

ועוד דיבורים קדושים.

ואם תיפול בהמשך, הרי שסך הכל יהיה לך עוד הזדמנות להתחדש בעבודת ה', כמובא (ליקו"מ רס"א) שכל נפילה היא מן השמיים בכדי שתתעורר שוב להתחדש בעבודת ה'. כי יש מי שמתחדש כל הזמן, גם בלי נפילות, אך מי שמתיישן מהר בעבודת ה', אזי לפעמים מפילים אותו בכדי לעורר אותו להתחדש, כל הפסקה נותנת את האפשרות להתחדש.

ואדרבא עיקר ההתחדשות הוא להתחדש בענין זה, שתקבל על עצמך שגם אם תיפול תתחדש מחדש, במשך כל הימים הבאים.

אם כן למה להתחדש דווקא בתחילת זמן של הישיבה?

נכון, תמיד צריך לעבוד את ה' בהתחדשות, אבל בכל זאת כל הפסקה היא הזדמנות להתחדש עם חיות חדשה להתקרב לה'. אנו משתדלים לחטוף כל הזדמנות כזו. ואם השי"ת גלגל עכשו שמתחיל זמן חדש, הרי שהוא סימן ברור שכעת שולחים משמים הזדמנות להתחדש.

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מ'וצ דביהכנס' נחלת חן

הלכה פסוקה

מאה ברכות

בירכם ביום שבת (ש"ת שרמא המאיר, ה, מג).

ד. ברכת המזון של סעודה שלישית הנאמרת בלילה - י"א שנחשב כאילו בירך בלילה (הל"ש שם). וי"א שנחשב כאילו בירך בשבת (שבה"ל שם).

איזה ברכות עולות למנין:

א. י"א שברכה הנאמרת שלא בכונה, אינה עולה למנין הברכות (סדר היום, חיוב מאה ברכות. ספר החיים. סידור ה"י עמוד, בית לט, א). ונראה ש'ברכה ארוכה' אם כיוון רק בסיום הברכה, עולה לו למנין הברכות. ובכל אופן נראה שיש חיוב להשלים מנין הברכות בכל יום, אף שיודע שלא יכוון כראוי.

ב. כל הברכות הנאמרות בסדר התפלה, וכן ברכות המצוות, אכילה ושתיה, ושאר ברכות הנהנין - עולות לחשבון מאה ברכות.

ברכה הפותחת בברוך וכו' ומסיימת בברוך וכו' [פתיחה וחתימה] - נחשבת רק לברכה אחת.

ג. השומע ברכה מאחר - הדין כך:

(א) אם היא ברכה שיש בזה הידור לברך אותה ברוב עם, כגון: קידוש, המוציא, שופר, מגילה, והשומע מתכוין לצאת בה - עולות לו למנין הברכות (הל"ש שם כד).

(ב) מי שאינו יכול לברך בעצמו, ושומע מאחר כדי לצאת בה - עולות לו למנין הברכות (ספר מהב"ב, ב, ג).

(ג) השומע ומכוין לברכות העולים לתורה וההפטרה, ועונה עליהן אמן - עולות למנין הברכות רק בשעת הדחק

ברכת מאה ברכות בכל יום - רום ערכם וגודל שכרה, מבואר בחז"ל ובספרים הקדושים באריכות, ולא נוכל להעתיקם במסגרת זו, ונסתפק רק בהבהרת הצד המעשי וההלכתי שיש בענין זה.

החיוב

א. כתב בשו"ע (סימן מו, ג): חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות לפחות. עכ"ל. ומשמעות הדברים שהוא 'חובה ממש'. וי"א שהוא מן התורה וי"א שהוא רק מדרבנן (ראה בשדי חמד, כללים, מערכת, ח, לז).

ב. נשים - אינן מחויבות בזה (הליכות שלמה, כב, פה. ש"ת שבט הלוי, ה, כג. ש"ת תשובות והנהגות, ת, קנט, ועוד). אך בודאי מקבלות שכר ומגין עליהן כמו האנשים.

ג. קטן - נראה שפטורים מלחנכו על זה (ספר מצות המאה ברכות כהלכתה, ה, ב).

זמן ספירת מנין מאה הברכות

א. זמן מניית הברכות - הוא מתחילת הלילה עד סוף היום שלאחריו, ולא מהבוקר עד סוף הלילה שלאחריו (ראה משנ"ב, מו, יד. ועוד הרבה פוסקים).

המברך בזמן 'בין השמשות' - הוא ספק לאיזה יום הם שייכות (הל"ש שם הערה מב).

ב. המתפלל ערבית לפני הלילה [בפגל המנחה] - נחשבות הברכות כאילו בירכם ביום, ואינם עולות למנין היום הבא (הל"ש שם, כג. ש"ת בצל החכמה, ד, קנה).

ג. המתפלל ערבית בערב שבת לפני הלילה וכן המקדש והאוכל סעודתו אז - נחשבות הברכות כאילו בירכם ביום שיש (הל"ש שם). וי"א שנחשבות כאילו